

Voor de jeugd is er toekomst na de crisis

■ Wetenschappers leggen jongeren uit welke perspectieven ze hebben in deze sombere tijden

Jan Kleinnijenhuis

“Laat de shit maar komen”, zegt Maarten van den Berg. Aan het begin van de avond in de Amsterdamse Stadsschouwburg laat hij direct zien dat jongeren zich maar al te bewust zijn van de huidige economische crisis. Als een van de organisatoren van happyChaos, een debatorganisatie voor jongeren, houdt hij de zaal voor op te houden met kniezen over hoe erg het allemaal is. Zijn generatie zal de gevolgen merken van de crisis, maar welke oplossingen zijn er te vinden? Is er over een jaar of tien nog een leefbaar land, en hoe is dat het beste te realiseren?

Diverse wetenschappers zijn opgetrommeld om daar antwoord op te geven – met de nadrukkelijke opdracht vooral ook optimistische scenario's te schetsen. Ellende is er immers genoeg op het nieuws te zien.

Zo houdt Reyer Gerlagh, professor in de milieueconomie, de zaal vol jongeren voor dat het op zichzelf nog niet zo erg gesteld is. Ja, er heeft een dip plaatsgevonden, maar de afgelopen 200 jaar van kapitalisme hebben vooral welvaart gebracht, betoogt hij. En ja, na de huidige economische crisis doemt een klimaatcrisis op, maar ook deze valt nog prima te keren. En dat hoeft ons zelfs nauwelijks iets te kosten: wanneer Gerlagh de zaken doorrekent tot het jaar 2100 blijkt dat met alle benodigde milieumaatregelen de economische groei een jaartje achterligt op het scenario van doorgaan op het huidige pad.

Dat wil niet zeggen dat er geen gevolgen zitten aan de huidige economische ellende, waarschuwen Gerlagh en collega-professor Ewald Engelen. Het gevaar schuilt hem in de flinke bezuinigingen waar landen nu voor staan. “Dat komt vaak neer op een kleine overheid, en meer markt”, aldus Gerlagh, die laat zien op welke gebieden dat gegeven vooral niet werkt: onderwijs, zorg, inkomensverdeling. Op al die gebieden is er sprake van een negatief verband tussen een kleinere over-

Professor Ewald Engelen (links) in gesprek met student Jasper, de representant van de huidige generatie jongeren.

FOTO HANNE NIJHUIS

heid en sociale mobiliteit.

Engelen waarschuwt voor eenzelfde fenomeen: “Ik zie geen collectieve oplossing uit deze crisis, wel een individuele. Hoogopgeleiden zullen kiezen voor zichzelf en het wel redde, lageropgeleiden blijven achter”, zo houdt hij Jasper voor, die als ultieme representant van de huidige generatie jongeren bij de wetenschappers op de bank wordt gezet. Een toekomst in Europa ziet Engelen dan

ook niet voor Jasper, die hij echter wel naar Brazilië ziet vertrekken om na zijn studie in Delft bij een dan Chinees-Duits ingenieursbedrijf te gaan werken.

Niet helemaal eerlijk, dat negatieve van Engelen, protesteren filosofe Ingrid Robeyns en milieuo onderzoeker Klaas van Egmond. Was er immers niet beloofd een zo optimistisch mogelijk scenario te schetsen? Van Egmond doet zijn best: “Ik ben ontzet-

tend jaloers op jullie generatie”, houdt hij Jasper voor. “Jullie staan voor de grootste omwenteling in de geschiedenis, waarbij de Verlichting een schemerlamp zal blijken.” En het enige dat daarvoor nodig is? De geldscheppende functie die het bankwezen nu in handen heeft weer terugbrengen bij de overheid. Daarmee kunnen alle benodigde investeringen worden gedaan, is de financiële crisis opgelost en zal zelfs de staatsschuld

geen probleem meer zijn.

Maar hoezeer de wetenschappers ook hun best doen de optimistische scenario's te schetsen, de jongeren in de zaal zien het voor Nederland nog niet direct gebeuren. Grofweg 30 procent van de zaal gelooft dat het er over tien jaar beter voor staat in ons land. Gelukkig zijn ze van zichzelf iets meer overtuigd: ruim 90 procent denkt er zelf over tien jaar beter voor te staan.

Hogere verfprijs helpt AkzoNobel door moeilijk jaar

■ Mensen verhuizen minder en kopen dus ook minder verf

Van onze redactie economie

Een golf van stijgende grondstofprijzen overspoelde AkzoNobel afgelopen jaar. “Het duurde even om ons daarop in te stellen”, zei bestuursvoorzitter Hans Wijers gisteren bij de presentatie van de resultaten in 2011. Ongeveer een miljard euro moest het bedrijf vorig jaar extra uitgeven om grondstoffen te verwerven. Door zelf ook de prijzen van verf, coatings en andere chemicaliën te verhogen wist het concern het negatieve effect enigszins te beperken.

AkzoNobel verkocht vorig jaar voor 15,7 miljard euro, 7 procent meer dan een jaar eerder. Het bedrijfsresultaat zakte 9 procent naar 1,8 miljard en de nettowinst kwam uit op 469 miljoen, ook lager dan in 2010. In het vierde kwartaal werd zelfs verlies geleden. Wijers zei dat het bedrijf last heeft van de zwakkere economie. Dat raakt AkzoNobel vooral in Europa en de VS, waar consumenten door de eurocrisis en de Amerikaanse hypotheekmalaise minder

verhuizen en dus ook minder verf kopen. Veertig procent van de omzet van AkzoNobel komt uit economieën die nog wel behoorlijk groeien, zoals China, Brazilië en India.

Wijers verwacht ook dit jaar voordeel te hebben van de verkoop van verf tegen hogere prijzen. De kostenstijging van grondstoffen is gestabi-

Advies via de app

Vertrouw als schilder niet meer alleen op de winkelier. AkzoNobel probeert klanten aan zich te binden door een smartphone-app, voor het beste advies. Bestuursvoorzitter Wijers: “Maak een foto van je muur of de stoel die je geverfd wilt hebben. Die stuur je op naar onze fabriek en er komt een advies over welke soort verf het meest geschikt is, welke kleuren beschikbaar zijn, welke winkel dichtbij is en eventueel sturen wij een proefmonster op.”

seerd en het concern begint met een nieuwe bezuinigingsronde. Maar over een concrete winstverwachting voor dit jaar sprak hij zich niet uit. Op middellange termijn moet de omzet naar 20 miljard euro en het bedrijfsresultaat naar 13 tot 15 procent (was vorig jaar 11,4).

Bang dat consumenten en klanten voor goedkopere alternatieven kiezen is Wijers niet. “Wij denken dat wij het beste product aanbieden en wij innoveren voortdurend. Daarnaast werken wij goed samen met winkeliers. Wij verwachten ook effect van de overeenkomst die wij hebben gesloten met Walmart.” Vorig jaar werd AkzoNobel de belangrijkste leverancier van verf voor 3500 winkels van het Amerikaanse supermarktconcern. Als voorbeeld van innovatie noemde Wijers de coating die onder meer Airbus gebruikt op vliegtuigen. Deze verf heeft een glimmende uitstraling, een ‘wet look’. Het levert volgens Wijers een betere bescherming, er is minder van nodig en het is beter voor het milieu.

Vooral studenten en scholieren tillen werkloosheid naar 6 procent

Van onze redactie economie

De werkloosheid is in januari gestegen met 0,2 procent ten opzichte van een maand eerder, en komt uit op 6 procent: 474.000 Nederlanders zijn nu werkloos. Sombere cijfers over de werkloosheid presenteerde het CBS gisteren. De dag ervoor meldde het cijferinstituut dat, ondanks de recessie, het aantal banen in Nederland het vierde kwartaal van vorig jaar nog licht steeg, bijvoorbeeld in de zorg.

Het aantal werklozen komt vooral voort uit de vele studenten en scholieren die de arbeidsmarkt opstromen en niet direct een baan kunnen vinden, verklaart het CBS. Dat strookt met het cijfer van de jeugdwerkloosheid, dat in januari veel sterker steeg dan dat van de algemene werkloosheid: het aantal werkzoekenden jonger dan 25 jaar scoorde een plus van 2,6 procent.

Het aantal werkloosheidsuitkeringen nam in januari met 8 procent toe tot 292.000 ten opzichte van december. Er werden 56.000 nieuwe WW-uitkeringen verstrekt, dat is 29 procent meer dan in december. Het aantal beëindigde uitkeringen kwam uit op 34.000, een stijging van bijna 10 procent.

De economische malaise treft ook de uitzendbranche. Uitzendconcern Randstad zag de groei in Europa in het vierde kwartaal van vorig jaar afnemen en die trend zette door in januari, zo meldde het bedrijf gisteren. De op een na grootste uitzender ter wereld wordt gezien als een belangrijke graadmeter voor de economie. In tijden van herstel trekt de vraag naar uitzendkrachten aan, omdat bedrijven meer behoefte hebben aan flexibel personeel. Bij economische tegenwind kan die vraag echter al snel wegvallen.

In het laatste kwartaal van vorig jaar zag Randstad de groei op de Europese markt geleidelijk afnemen. In Frankrijk werd weliswaar nog een omzetgroei geboekt, maar in Groot-Brittannië, België en Spanje namen de opbrengsten af.

Op de Nederlandse markt bleef de omzet steken op het niveau van het vierde kwartaal van 2010. In januari nam de gemiddelde groei per werkdag zowel in Frankrijk als in Nederland af.

Door de tegenvallende ontwikkelingen boekte het uitzendconcern een nettoverlies van 16,5 miljoen euro, waar een jaar eerder nog een winst van 138,5 miljoen euro werd behaald.